

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 72

Vydána dne 28. listopadu 1960

Cena 60 haléřů

OBSAH:

166. Zákon o lesích a lesním hospodářství (lesní zákon)

166

ZÁKON

ze dne 17. listopadu 1960

o lesích a lesním hospodářství (lesní zákon)

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

§ 1

Úvodní ustanovení

Lesy jsou jedním z největších bohatství naší vlasti a slouží všestranně socialistické společnosti. Jsou hlavním a trvalým zdrojem dřeva, vyrovnávají a zlepšují podnebí a vodní poměry, jsou zdrojem zdraví a osvěžení a uchovávají přírodní krásy. Pro tento význam lesů je třeba toto bohatství chránit jako lesní fond, soustavně a plánovitě pečovat o zachování a zvelebování lesů a o hospodaření v nich podle zásad pokrokové biologie, techniky a ekonomiky a tím přispívat k rozvoji národního hospodářství a k zvyšování hmotné a kulturní úrovně pracujících.

Část první

Lesní fond

§ 2

(¹) Součástí lesního fondu jsou:

- a) pozemky, jejichž hospodářské využití podle zásad řádného lesního hospodářství vytváří hlavní a trvalý zdroj dřeva nebo slouží jiným účelům, které má lesní hospodářství plnit, a to včetně porostů na nich,
- b) pozemky porostlé kosodřevinou,
- c) pozemky nezalesněné, které slouží lesnímu hospodářství (např. lesní cesty, plochy lesních skladů).

(²) Za součást lesního fondu mohou být prohlášeny pozemky,

- a) které lze nejhospodárněji využít zalesněním,

b) které zalesněním mají chránit půdu, stavby a jiná technická zařízení na ní před účinky vody, větru, lavín a sesouvání, působit na vyrovnávání klimatických poměrů, zajišťovat pramenité oblasti a léčivá zřídla, vytvářet vhodné zdravotní podmínky zvláště kolem velkých sídlišť, přispívat k estetickému rámcí krajiny nebo uchovávat krajinný ráz, vzácnou květenu nebo zvířenu,

c) které slouží převážně lesnímu hospodářství,

d) vyžaduje-li to jiný obecný zájem.

(³) Za součást lesního fondu mohou být též prohlášeny stavby a technická zařízení na pozemcích sloužících provozu lesního hospodářství.

§ 3

O tom, že jde podle § 2 odst. 1 o součást lesního fondu, rozhoduje v pochybnostech okresní národní výbor; jemu také přísluší prohlašovat pozemky, stavby a technická zařízení podle § 2 odst. 2 a 3 za součást lesního fondu.

§ 4

Rozšiřování lesního fondu

Místní a městské národní výbory a organizace lesního hospodářství zjišťují v obcích pozemky, které by měly být prohlášeny za součást lesního fondu (§ 2 odst. 2), a oznamují je okresnímu národnímu výboru.

§ 5

Vedení přehledu o lesním fondu

(¹) Okresní národní výbory ve spolupráci s místními a městskými národními výbory jsou povinny,

vést v rámci jednotné evidence půdy řádný přehled o lesním fondu.

(2) Vlastníci (uživatelé) pozemků, které jsou součástí lesního fondu, jsou povinni neprodleně hlásit každou změnu ve vlastnictví a v osobě uživatele okresnímu národnímu výboru.

(3) Podrobnosti upravit prováděcí předpisy (§ 55 odst. 1).

(4) Předpisy o jednotné evidenci půdy nejsou ustanoveními o vedení přehledu o lesním fondu dotčeny.

§ 6

Ochrana lesního fondu před jeho odnímáním lesnímu hospodářství

(1) Všechny součásti lesního fondu musí být co nejužitečněji využity pro lesní hospodářství a žádána jeho součást nesmí být tomuto hospodářství odňata, pokud nebyla vyňata z lesního fondu (§ 10).

(2) Aby ochrana lesního fondu byla včas zajištěna, musí být již perspektivní plány výstavby a územní plány vzájemně uvedeny v soulad s perspektivními plány lesního hospodářství a s ochranou lesního fondu.

(3) Musí-li dojít k odnětí lesní půdy lesnímu hospodářství, je třeba dbát, aby

- byla vyňata co nejmenší plocha z lesního fondu,
- umístění výstavby bylo pokud možno v souladu se zájmy lesního hospodářství,
- po skončení stavebních prací byla neprodleně provedena taková terénní úprava, aby lesní půda při výstavbě dotčená byla opět způsobilá k lesnímu hospodářství.

(4) Při projednávání investičních úkolů, nejpozději však při vydání územních rozhodnutí, musí být rozhodnuto o vynětí půdy z lesního fondu. Rozhodnutí se vydají společně, pokud o vynětí půdy z lesního fondu nebylo rozhodnuto předem. Při rozhodování o umístění nadzemních a podzemních vedení musí být přihlédnuto zejména k tomu, aby jimi bylo co nejméně ztíženo obhospodařování lesního fondu.

Ochrana lesního fondu při provozu průmyslových podniků, zejména báňských, a při budování komunikací a vodohospodářských děl

§ 7

Aby bylo zabráněno škodám na lesním fondu provozem průmyslových, zejména báňských podniků, popřípadě aby škody byly omezeny na míru co nejmenší, jsou podniky povinny:

- současně s generalem těžby vypracovat generele zahlazení následků dolování na povrchu a rekultivace těžbou dotčených lesních pozemků,
- ukládat odklizové hmoty ve vytěžených prostorech vlastních nebo sousedních závodů, a není-li to technicky možné nebo hospodářsky

odůvodněné, uložit je na plochách neplodných nebo na půdách, které byly za tím účelem vyňaty z lesního fondu, popřípadě ze zemědělského půdního fondu,

- provádět již v průběhu provozu vhodné terénní úpravy lesních pozemků provozem dotčených tak, aby vyhovovaly potřebám jejich příštího hospodářského využití,
- provádět soustavou rekultivaci narušených pozemků určených pro opětné lesní využití tak, aby bylo vytvořeno takové půdní prostředí, které by umožňovalo využít rekultivovaných pozemků pro zalesnění,
- po zastavení provozu provést neprodleně dokončení půdních úprav pozemků za účelem jejich rekultivace a plán těchto úprav předložit ke schválení okresnímu národnímu výboru.

§ 8

Při budování silnic, železnic, nadzemních a podzemních vedení, vodohospodářských děl a zařízení musí investor učinit taková opatření, aby síť lesnickotechnických meliorací a jiných lesnickotechnických zařízení nadále plnila svůj účel.

§ 9

Ochrana lesního fondu při geologickém a hydrologickém průzkumu a při budování nadzemních a podzemních vedení

Při geologickém a hydrologickém průzkumu a při budování nadzemních a podzemních vedení na součástech lesního fondu jsou provozovatelé těchto prací povinni:

- oznámit včas zamýšlené provádění prací okresnímu a místnímu (městskému) národnímu výboru,
- provádět práce tak, aby na součástech lesního fondu, zejména na lesních porostech, došlo k co nejmenším škodám,
- po skončení prací uvést pozemek do původního stavu.

§ 10

Vynětí součástí lesního fondu

(1) O povolení, aby lesní pozemky byly vyňaty z lesního fondu, rozhodují okresní národní výbory. Krajské národní výbory mohou si vyhradit rozhodnutí, půjde-li o závažnější zásahy do lesního fondu, které podstatnou měrou nepříznivě naruší lesní hospodářství, nebo půjde-li o vynětí značnější plochy lesní půdy.

(2) Národní výbor, rozhodující podle odstavce 1, přihlédne zejména k politickému a ekonomickému zdůvodnění vynětí, k odhadu ztrát na lesním hospodářství, k nimž tímto vynětím dojde; podle potřeby uloží žadateli o vynětí předložit zdůvodnění zamýšleného vynětí a odhad ztrát na lesním hospodářství.

(3) Národní výbor, rozhodující podle odstavce 1, může uložit žadateli o vynětí provést opatření

v zájmu ochrany lesního fondu a lesního hospodářství, zejména aby žadatel na vlastní náklad provedl skrývku kulturní vrstvy půdy; přitom musí dbát na hospodárnost a účelnost takových opatření.

Část druhá

Užívání lesního fondu, práva a povinnosti vlastníka (uživatele) lesa

§ 11

Uživatelé lesů jsou povinni hospodařit v nich tak, aby úrodnost lesní půdy a produkce dřevní hmoty se zvyšovaly a aby nebyly ohrožovány ani ostatní funkce lesa.

§ 12

[¹] Každý smí užívat nezahájených lesních cest, chodníků a vstupovat do nezahájených lesních porostů; rovněž smí sbírat lesní plodiny, léčivé rostliny, suchou odpadlou kůru, prázdné šišky a odpadovou kůru. Ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství může upravit využití i ostatních užitků, které poskytuje les.

[²] Vlastník, popřípadě uživatel lesa (dále jen „uživatel lesa“) může se souhlasem okresního národního výboru prohlásit částí lesního fondu, např. některé cesty, chodníky a místa v lese za zahájené, a to buď zcela nebo zčásti, na určitou dobu nebo pro určitý způsob užívání.

§ 13

Dobývání kamene, písku, hlíny a rašeliny na součástech lesního fondu se řídí příslušnými předpisy; nejde-li o dobývání v nepatrném rozsahu, musí si však uživatel lesa, popřípadě třetí osoba, které takové dobývání povolil, vyžádat souhlas okresního národního výboru.

§ 14

V zájmu zajištění bezpečnosti osob a majetku před škodami, jež by mohly být způsobeny sesouváním půdy, padáním kamenů, pádem stromů, lavinami apod., může okresní národní výbor uložit provedení potřebných opatření a stanovit, kdo nese náklady s tím spojené. Pokud tato opatření nejsou v zájmu uživatele lesa nebo nejsou vyvolána jeho jednáním, mohou mu být uložena pouze omezení ve způsobu lesního hospodaření, popřípadě může mu být též uloženo, aby na svých pozemcích bezplatně dovolil provést opatření potřebná k ochraně sousedních pozemků, staveb a jiných zařízení na těchto pozemcích.

§ 15

[¹] Uživatel lesa je oprávněn užívat v nezbytně nutném rozsahu cizích pozemků k lesní dopravě, jestliže na pozemek, který je součástí lesního fondu, nelze se dostat buď vůbec nebo jen s takovými výlohami, které by byly nepoměrně vyšší než škoda vznikající tímto užíváním. Jestliže tím vlastníku (uživateli) pozemku vznikne majetková újma, nikoliv nepatrná, přísluší mu náhrada.

[²] Uživatel lesa je povinen projednat s vlastníkem (uživatelem) pozemku podmínky lesní dopravy. Nedojde-li k dohodě, rozhodne okresní národní výbor o způsobu, rozsahu a trvání lesní dopravy po cizích pozemcích, popřípadě i o výši náhrady.

§ 16

[¹] Hospodárné využití lesů obhospodařovaných organizacemi státního socialistického sektoru vyžaduje, aby byly obhospodařovány v ucelených lesních částech. Organizace proto projedná s uživateli lesních pozemků, které rušivě zasahují do lesů jí obhospodařovaných a nejsou sdruženy v jednotném zemědělském družstvu, opatření k vytvoření ucelené lesní části. Nedojde-li k dohodě, může okresní národní výbor přikázat organizaci k jejímu návrhu takové lesní pozemky do užívání přiměřeně podle předpisů o opatřeních k zajištění zemědělské výroby.

[⁴] Jde-li o lesní pozemky, které rušivě zasahují do lesů obhospodařovaných organizací státního socialistického sektoru a jsou sdruženy v jednotném zemědělském družstvu, projedná tato organizace s jednotným zemědělským družstvem opatření k vytvoření ucelené lesní části. Nedojde-li k dohodě, může okresní národní výbor dát rozhodnutím takové lesní pozemky do užívání organizací státního socialistického sektoru a naproti tomu dát do užívání jednotnému zemědělskému družstvu jiné lesní pozemky, které obhospodařuje organizace státního socialistického sektoru; přitom dbá, aby hodnota užívání byla přibližně stejná.

[³] Užívání založené podle odstavce 2 rozhodnutím okresního národního výboru opravňuje uživatele k užívání lesního pozemku ve stejném rozsahu, v jakém by náleželo vlastníku; uživatel však nemůže pozemek zatížit ani zcizit. Uživateli náleží proto zejména vše, co na pozemku vzešlo, má právo měnit jeho podstatu a čerpat z ní a provádět na něm stavby.

Část třetí

Péče o lesy, organizace lesního hospodářství, odborná správa lesů

§ 17

Státní péči o lesy vykonávají ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství jako ústřední orgán státní péče o lesy a krajské a okresní národní výbory. Jejich úkolem je pečovat o lesní fond, o zachovávání a zvelebování lesů a rozvoj lesnictví, jakož i dozírat na hospodaření v lesích a provádět dohled na odbornou správu lesů. Krajské a okresní národní výbory též sledují a kontrolují hospodaření dřevem.

§ 18

[¹] Lesní národní majetek, pokud není ve správě organizací v oboru působnosti ministerstva národní obrany, spravují organizace lesního hospodářství, které zřizuje ministr zemědělství, lesního a vodního hospodářství. Výjimky z tohoto ustano-

vení může povolit ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství.

(²) Právní poměry, organizaci, činnost, hospodaření a řízení organizací lesního hospodářství upraví ministr zemědělství, lesního a vodního hospodářství podle zásad schválených vládou.

§ 19

(¹) Řádné hospodaření v lesích, které nejsou obhospodařovány organizacemi lesního hospodářství v oboru působnosti ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství nebo ministerstva národní obrany, se zajišťuje odbornou správou lesů.

(²) K úkolům odborné správy lesů náleží zejména:

- a) dbát o vyhotovování lesních hospodářských plánů a provádět jejich obnovu, popřípadě inventarizaci lesa,
- b) dozírat, aby se v lesích pod odbornou správou hospodařilo podle schválených lesních hospodářských plánů,
- c) sestavovat podklady pro návrhy výhledových plánů pro lesy pod odbornou správou lesů a podle nich vyhotovovat roční plány výroby [těžební, zalesňovací apod.],
- d) vyznačovat těžbu dřeva a organizovat lesní práce [zalesňování, ošetřování kultur, prořezávky, těžbu, manipulaci apod.],
- e) pečovat, aby uživatelé lesů pod odbornou správou prováděli všechna opatření potřebná pro udržení a zlepšení úrodnosti lesní půdy, schopnosti lesa zadržovat vodu, jakož i pro řádnou a včasnou obnovu a výchovu lesních porostů.

§ 20

(¹) Odbornou správu lesů vykonávají organizace lesního hospodářství v oboru působnosti ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství (§ 18). Ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství může však v jednotlivých případech svěřit výkon odborné správy lesů zcela nebo zčásti jiné organizaci, omezit rozsah odborné správy lesů, popřípadě si vyhradit její provádění.

(²) Organizace provádějící odbornou správu lesů může požadovat od uživatele lesa, aby provedl opatření potřebná k zajištění řádného lesního hospodaření.

(³) Neprovedl-li uživatel lesa potřebná opatření (odstavec 2), může okresní národní výbor k návrhu organizace provádějící odbornou správu lesů uložit mu jejich provedení, popřípadě je dát provést na jeho náklad.

(⁴) Náklady na opatření, jež slouží lesnímu hospodářství v lesích více uživatelů, uhradí tyto uživatelé podle míry prospěchu, který mají z provedeného opatření.

§ 21

Ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství v dohodě se zúčastněnými ústředními

úřady může stanovit, že uživatelé lesů jsou povinni k úhradě nákladů spojených s odbornou správou lesů platit roční příspěvky, určit jejich výši a upravit způsob vybírání těchto příspěvků.

§ 22

Jestliže uživatel lesa nezajistí plnění povinností stanovených tímto zákonem nebo předpisy vydanými k jeho provedení, může okresní národní výbor přikázat les organizaci vykonávající odbornou správu lesů do užívání přiměřeně podle předpisů o opatřeních k zajištění zemědělské výroby.

Část čtvrtá

Hospodářská úprava lesů

§ 23

(¹) Hospodářská úprava lesů spočívá

- a) v dlouhodobém plánování rozvoje lesního hospodářství tak, aby co nejdokonaleji a nejhospodárněji dosahovalo svého účelu, jež spočívá ve stále se zvyšující produkci jakostní dřevní hmoty a v plnění všech ostatních užitečných funkcí lesa pro společnost,
- b) v poskytování základních údajů a směrnic pro operativní plánování a hospodaření v lese,
- c) ve vytváření souladu mezi plánováním lesního hospodářství a státními výhledovými plány rozvoje národního hospodářství,
- d) v běžném sledování vývoje stavu lesa a vlivu plnění stanovených úkolů na funkce lesa a ve vyvozování důsledků pro další plánování a hospodaření.

(²) Výslednými díly hospodářské úpravy lesů jsou lesní hospodářské plány, v nichž musí být zhodnoceny a uplatněny výsledky speciálních průzkumů.

Lesní hospodářské plány

§ 24

(¹) Lesní hospodářské plány se vypracovávají na desetileté období pro všechny lesy v rámci lesních hospodářských celků, které se vytvářejí bez ohledu na vlastnictví, se zřetelem k produkčním a ostatním ekonomickým podmínkám.

(²) Lesní hospodářské plány obsahují přehled přírodních a hospodářských poměrů, účel a směr hospodářské činnosti v lesích, zejména z hlediska jejich pěstění a ochrany, těžby a dopravy dřeva, myslivosti a ostatních užitků z lesa, jakož i údaje o územích chráněných podle předpisů o ochraně přírody.

(³) Hospodářská opatření stanovená lesními hospodářskými plány musí zvláště při určení těžeb sledovat stále zvyšování produkce a zlepšování ostatních funkcí lesa.

(⁴) V lesních hospodářských celcích jsou zásadně přípustné pouze těžby dřeva, odpovídající stavu lesa a lesních porostů, stanovené schválenými lesními hospodářskými plány. Pro stanovení výše

těžeb jsou rozhodující přírůstkové poměry, jakož i výše a rozložení zásob dřeva.

(⁵) Stanoví-li státní plán rozvoje národního hospodářství, výjimečně a pro přechodnou dobu, zvýšení těžby stanovené podle odstavce 4, vyjádří se tyto změny v lesních hospodářských plánech vypracováním hospodářských opatření pro nejbližší hospodářské období.

§ 25

Návrhy na vytvoření lesních hospodářských celků, lesní hospodářské plány a ostatní díla hospodářské úpravy lesů vypracovávají organizace pro hospodářskou úpravu lesů, které zřizuje ministr zemědělství, lesního a vodního hospodářství. Právní poměry, organizaci, činnost, hospodaření a řízení těchto organizací upraví ministr zemědělství, lesního a vodního hospodářství podle zásad schválených vládou.

§ 26

Návrhy na vytvoření lesních hospodářských celků schvalují krajské národní výbory, které též schvalují lesní hospodářské plány a ostatní díla hospodářské úpravy lesů a kontrolují jejich provádění.

§ 27

Uživatelé lesa jsou povinni hospodařit podle schválených lesních hospodářských plánů a vést přehled o výsledcích hospodaření podle těchto plánů.

Část pátá

Členění, tvorba a pěstění lesů

§ 28

Podle svého hlavního poslání se lesy člení na lesy hospodářské (výnosové) a lesy zvláštního významu nebo určení (dále jen „lesy účelové“).

§ 29

Hlavním posláním lesů hospodářských je produkce dřevní hmoty; i v nich se však musí hospodařit tak, aby se nenarušovaly ostatní funkce lesa, zejména jeho příznivé účinky na vodní režim krajiny.

§ 30

V lesích účelových se musí hospodařit tak, aby les mohl co nejlépe plnit především své zvláštní poslání. Zvláštní způsob hospodaření v účelových lesích stanoví lesní hospodářské plány. Ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství a v případech stanovených prováděcím předpisem krajské národní výbory, popřípadě okresní národní výbory mohou prohlásit za účelové:

- lesy v oblastech vodohospodářsky státně důležitých,
- lesy v bezprostředním okolí zdrojů vody, nádrží pitné vody a vodních děl,
- lesy v ochranných pásmech pro přírodní léčivé zdroje,

d) pokusné lesy výzkumných ústavů lesnických a lesnických škol,

e) uznané obory a bažantnice,

f) lesy v horských polohách na přechodu mezi horskými lesy ochrannými a lesy výnosovými, pokud to vyžadují zvláštní důvody (ochranné apod.),

g) lesy lázeňské a rekreační, lesy v okolí léčebných zařízení a zelené pásy v okolí sídlišť,

h) lesy na mimořádně nepříznivých stanovištích,

ch) ochranné lesní pásy,

i) ochranné lesy nad vegetační hranicí hospodářských dřevin (pásmo kosodřevin),

j) ochranné lesy pod vegetační hranicí hospodářských dřevin,

k) ochranné lesy v oblasti lavin,

l) lesy, u nichž to vyžadují zájmy ochrany přírody, kulturních památek, popřípadě jiný důležitý obecný zájem.

Lesní semenářství a školkařství

§ 31

(¹) Při zakládání a obnově lesních porostů je nutno použít jakostních semen, řízků a sazenic vhodného místního původu nebo z oblastí s obdobnými stanovištními podmínkami.

(²) Ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství může stanovit, které dřeviny lze pěstovat z lesních semen, řízků a sazenic, získaných jen z lesních částí uznaných okresním národním výborem.

§ 32

(¹) Uživatel lesa je povinen krýt potřebu semene lesních dřevin pro účely svého lesního hospodářství v míře odpovídající jeho plánovaným úkolům, pokud může semena získat sběrem z vlastních uznaných lesních částí neb z dřevin rostoucích mimo les.

(²) Jinak sklizeň semen pro potřebu lesního hospodářství je vyhrazena organizacím pověřeným k tomu ministerstvem zemědělství, lesního a vodního hospodářství. Za sklizeň semen prováděnou těmito organizacemi nepřísluší uživateli lesa, popřípadě vlastníku (uživateli) dřevin rostoucích mimo les náhrada. Také luštění, koupě a dodávka semen lesních dřevin jsou vyhrazeny organizacím pověřeným k tomu ministerstvem zemědělství, lesního a vodního hospodářství.

(³) Sběr semen z lesních stromů pro jinou než lesnickou potřebu je dovolen v rozsahu a za podmínek, které stanoví ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství.

§ 33

(¹) Uživatelé lesa o výměře nad 200 ha jsou k zajištění plánovaných úkolů povinni zřídít a udržovat lesní školky a pěstovat v nich sazenice v potřebném množství, druzích a jakosti.

(¹) K založení speciálních (tzv. hlavových) školek, k množení stromových vrb a topolů, jakož i semenných plantáží lesních dřevin je třeba povolení ministerstva zemědělství, lesního a vodního hospodářství.

§ 34

Vykupovat a dodávat sazenice lesních dřevin pro potřebu lesního hospodářství jsou oprávněny pouze organizace, které tím pověřil ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství.

Pěstební zásahy

§ 35

Základním hospodářským tvarem lesa je les vysokokmenný. Lesy sdružené a výmladkové je třeba postupně převádět na tvar lesa vysokokmenného až na výjimky stanovené v lesním hospodářském plánu.

§ 36

Základním hospodářským způsobem v lesích je způsob maloplošný pasečný (podrostení) s obnovou přirozenou, umělou nebo smíšenou. Ve vhodných biologických, technických a ekonomických podmínkách je možno postupně zavádět výběrný způsob hospodaření.

§ 37

(¹) Těžba dříví je jedním z výchovných a obnovných prostředků; nejsou proto přípustny, pokud nebude povolena výjimka, tyto druhy těžeb:

- holá seč širší, než je průměrná výška, a delší, než je desetnásobek průměrné výšky těžebního porostu,
- přirazování holých sečí k lesním plochám s nárůstem na celé ploše nezajištěným,
- snížení zakmenění porostu pod 0,7 zásahem po celé ploše, jestliže se prosvětlení neprovádí ve prospěch zajištěného nárůstu odpovídajícího pěstebnímu cíli.

(²) Výjimky z ustanovení odstavce 1 může povolit okresní národní výbor, pokud si rozhodování o nich nevyhradil krajský národní výbor.

§ 38

Obnova lesních porostů

(¹) Lesní porosty musí být soustavně obnovovány, a to podle lesních hospodářských plánů.

(²) Vzniknou-li na lesní půdě holiny, musí být započato s jejich zalesňováním nejpozději do jednoho roku po jejich vzniku. Všechny holiny musí být zalesněny a porosty na nich zajištěny do 5 let po jejich vzniku.

(³) Výjimky z ustanovení odstavce 2 může ve zvlášť odůvodněných případech povolit okresní národní výbor.

§ 39

Ošetřování a výchova lesních porostů

Lesní porost musí být trvale a soustavně ošetřován a vychováván tak, aby se zlepšila jeho jakost

a skladba, zvýšila jeho přirůstavost, zlepšily půdní a klimatické poměry a zvýšila odolnost lesa proti škůdcům a ostatním škodlivým vlivům.

§ 40

Přeměny a převody lesních porostů

(¹) Lesní porosty, jejichž zdravotní stav, přirůstavost nebo jakost nevyhovují požadavkům lesní výroby nebo jejichž skladba působí podstatně zhoršení půdních poměrů, musí být ještě před dosažením myšlné dospělosti převáděny nebo přeměňovány na porosty vhodné skladby.

(²) V lesních porostech, u nichž se projevuje mimořádně nízký přirůst, jakož i značné ochuzení, popřípadě onemocnění půdy, je nutno provádět vhodná meliorační opatření.

§ 41

Zalesňování pozemků určených k zalesnění

(¹) Postup a rozsah zalesňování pozemků určených k zalesnění stanoví státní plán rozvoje národního hospodářství.

(²) Na pozemcích určených k zalesnění musí být před jejich zalesněním hospodařeno tak, aby se vytvářely vhodné podmínky pro budoucí zalesnění.

§ 42

Lesnickotechnické meliorace

(¹) Cílem lesnickotechnických meliorací je zabraňovat biologickými a stavebními opatřeními zhoršení vodohospodářských, půdních a klimatických poměrů, zlepšovat je, předcházet škodlivým účinkům vodní a větrné eroze a odstraňovat jejich následky.

(²) Organizacím provádějícím lesnickotechnické meliorace přísluší zejména:

- hrazení bystřin a lesnickotechnické meliorace v povodí,
- zajišťování svahových sesuvů a strží včetně opatření proti lavinám a zalesňování za účelem ochrany půdy před sesouváním,
- zakládání ochranných lesních pásů a péče o ně,
- správa objektů lesnickotechnických meliorací a dozor nad nimi.

(³) Vlastníci (uživatelé) pobřežních pozemků jsou povinni trpět, aby bez nároku na náhradu bylo jejich pozemků v nezbytně nutné míře použito k provedení a udržování lesnickotechnických meliorací, zahrazovacích staveb na tocích a jiných lesnickotechnických opatření prováděných v povodí.

(⁴) Ministerstvo zemědělství, lesního a vodního hospodářství může v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady stanovit povinnost vlastníků (uživatelů) pozemků přispívat na provedení a udržování lesnickotechnických meliorací, a to podle míry jejich prospěchu z těchto zařízení.

Část šestá

Ochrana lesů

§ 43

(¹) V zájmu ochrany lesů není dovoleno jakoliv poškozovat lesní porosty a technická zařízení v lese, pást a trávati v lesích (s výjimkou odlesněných ploch) a hrabat v lesních porostech lesní stelivo. Dobývání pařezů je přípustné jen tehdy, jestliže to ve zvlášť odůvodněných případech povolí okresní národní výbor.

(²) Bez souhlasu uživatele lesa není zejména dovoleno vstupovat do zahájených míst a projíždět vozidly lesem mimo cesty k tomu určené, používat lesa k průhonu dobytka mimo místa k tomu určená okresním národním výborem, rozdělovat otevřené ohně v lese a do 50 m od jeho okraje a tábořit v lese.

§ 44

(¹) Uživatel lesa musí provést v lese taková opatření, aby se předcházelo vývinu rostlinných a živočišných škůdců; polomy, vývraty, souše, jakož i stromy nemocné a poškozené musí být proto přednostně odstraněny.

(²) Vyskytne-li se v lese nebo na skladech dříví některý z rostlinných nebo živočišných škůdců v nadměrném množství, musí to uživatel lesa oznámit okresnímu národnímu výboru a učinit opatření proti rozšíření těchto škůdců a na jejich potlačení. Okresní národní výbor podle potřeby uloží, aby vlastníci (uživatelé) sousedních pozemků provedli ochranná opatření.

§ 45

(¹) V lesích se musí hospodařit tak, aby ani vlastní, ani sousední lesy nebyly ohrožovány větrem.

(²) Průseky v lese je nutno vést tak, aby byl les co nejméně ohrožován větrem.

(³) Vlastníci (uživatelé) sousedních pozemků nejsou oprávněni ořezávat větve nebo přesekávat kořeny okrajových lesních stromů, i když zasahují do jejich pozemků.

§ 46

Drážní podnik i uživatelé lesa jsou povinni učinit bezpečnostní opatření potřebná pro ochranu lesa před požáry, které mohou vzniknout provozem drah.

§ 47

Ochranná služba v lesích a na zařízeních lesnickotechnických meliorací se vykonává podle zvláštních předpisů.

§ 48

Vláda stanoví vyhláškou opatření k zabránění, popřípadě ke zmírnění škod způsobených na lesích

kouřem, popílky, prachem a jinými pevnými a plynými škodlivými zplodinami, unikajícími při provozu průmyslových podniků.

Část sedmá

Těžba a doprava dříví

§ 49

(¹) Těžba, doprava a uskladnění dříví musí být prováděny tak, aby na porostech, lesní půdě, lesních cestách a vytěženém dříví byly způsobeny co nejmenší škody.

(⁴) Dříví musí být druhoáno tak, aby dřevní hmota byla co nejhospodárněji využita.

§ 50

(¹) Uživatel lesa je povinen postarat se o zprístupnění lesa dopravní sítí, kterou musí řádně udržovat, aby byla zajištěna hospodárná, včasná a bezpečná doprava vytěženého dříví.

(²) Ke zřízení dopravních zařízení, pokud by mohla ohrozit zájmy jiných osob, je třeba povolení okresního národního výboru, který stanoví podmínky, za nichž lze tato zařízení zříditi.

§ 51

Vznikne-li kalamita nebo nastanou-li jiné mimořádné okolnosti ohrožující splnění úkolů v těžbě a dopravě dříví, je uživatel lesa povinen učinit potřebná opatření k zvládnutí mimořádných úkolů; nemůže-li zabránit účinkům kalamity sám, obrátí se na národní výbory.

Část osmá

Pracovníci v lesnictví

§ 52

(¹) Hlavním činitelem v lesnictví jsou pracující. Pro ně je třeba vytvářet soustavně podmínky, aby se v největším počtu tvořivě podíleli na neustálém rozvoji lesnictví, v širokém měřítku uplatňovali svou iniciativu a aktivitu a získávali stále bohatší zkušenosti v řízení lesního hospodářství.

(²) Okolem pracujících je chránit les a neustále zdokonalovat lesní výrobu podle zásad socialistického hospodaření na podkladě účelné organizace práce s využitím všech poznatků pokrokové vědy a výzkumu. Všichni pracující v lesnictví jsou odpovědní za hospodárné splnění úkolů, které jim byly uloženy a s nimiž musí být také podrobně seznamováni.

§ 53

Práce v lesním hospodářství, vykonávaná za obtížných podmínek a na rozptýlených pracovištích, klade značné požadavky na pracovníky v lesnictví. Vedoucí organizačních složek lesního hospodářství jsou proto povinni pečovat o opatření prostředků

nejvyšší techniky a mechanizace, o zvládnutí a do-
držování technických norem a výrobních postupů,
které umožňují odstraňovat namáhavou fyzickou
práci, zvyšovat produktivitu práce a také docílovat
vyšší odměny za práci; jsou též povinni pečovat
o úrazovou zábranu, o ochranu zdraví, o dopravu,
řádné ubytování a stravování pracovníků, především
na odlehlých pracovištích, a o vytváření podmínek
pro jejich politický, odborný a kulturní růst.

§ 54

Lesní hospodářské celky (§ 24 odst. 1) mohou
spravovat jen odborní lesní hospodáři. Jejich počet
s přihlédnutím k velikostem jednotlivých lesních
hospodářských celků, jejich kvalifikaci a způsob je-
jich ustavení v rámci plánovaného počtu pracov-
níků určí ministerstvo zemědělství, lesního a vod-
ního hospodářství v dohodě se zúčastněnými ústřed-
ními úřady.

Část devátá

Ustanovení závěrečná

§ 55

[¹] Předpisy potřebné k provedení tohoto zá-
kona vydá ministerstvo zemědělství, lesního a vod-
ního hospodářství v dohodě se zúčastněnými ústřed-
ními úřady.

[²] Ministerstvo zemědělství, lesního a vodního
hospodářství může v zájmu plnění státního plánu
rozvoje národního hospodářství upravit těžbu a vý-
kup dříví i ze stromů rostoucích mimo les.

§ 56

Vláda stanoví odchylky z ustanovení tohoto zá-
kona pro lesy v oboru působnosti ministerstva ná-
rodní obrany, zejména z ustanovení o prohlašování
pozemků za součást lesního fondu, o vynětí pozem-
ků z lesního fondu, o prohlašování částí lesního
fondu za zahájené a o vypracování a schvalování
lesních hospodářských plánů.

§ 57

Zrušovací ustanovení

[¹] Zrušují se všechny předpisy o věcech upra-
vených tímto zákonem, zejména:

- patent č. 250/1852 ř. z., jímž se vydává lesní zákon,
- zákon č. 93/1883 ř. z., o očišťování lesů od cizích
záklíčků (enkláv) a zaokrouhlení lesních hranic,
- zákon č. 117/1884 ř. z., o opatřeních k neškodnému
svádění horských vod,
- zákon č. 11/1893 čes. z. z., který se týká dohledu
nad hospodářstvím v lesích obecních,
- zákon č. 52/1897 mor. z. z., jenž se týká zalesňování
v obvodu Horní (vsetínské) řeky Bečvy,
- zákon č. 422/1919 Sb., jímž se zakazuje kácení dříví
v obecních lesích,
- zákon č. 37/1928 Sb., o zatímní ochraně lesů,
- vládní nařízení č. 35/1944 Sb., o zařízení lesů,
- zákon č. 206/1948 Sb., o zalesňování, zřizování
ochranných lesních pásů a zakládání (obnově)
rybníků,
- zákon č. 65/1950 Sb., o hospodaření lesními semeny
a sazenicemi,
- zákon č. 66/1951 Sb., o odborné správě lesů, a
všechny předpisy vydané k jejich provedení.

[²] Zrušují se ustanovení § 32 odst. 2 a § 52
odst. 1 zákona č. 41/1957 Sb., o využití nerostného
bohatství (horního zákona), pokud upravují rekul-
tivaci lesní půdy.

[³] Vládní nařízení č. 2/1956 Sb., o organizaci
lesního hospodářství, se zrušuje dnem, který sta-
noví ministr zemědělství, lesního a vodního hospo-
dářství.

§ 58

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti ode dne 1. ledna
1961.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.